

INFORMCAT

Notícies
L'ús social de la llengua
Apunts
En xarxa
El camí de les paraules
Propostes
Jocs de llengua

NOTÍCIES

Lluís Segura Seguí

Lluís Segura, al capdavant de la Direcció Insular de Política Lingüística

La presidenta del Consell de Mallorca, Catalina Cladera, mitjançant el Decret de la Presidència del Consell de Mallorca pel qual es nomenen alts càrrecs, dia 12 de juliol va resoldre nomenar Lluís Segura Seguí director insular de Política Lingüística.

Lluís Segura (Palma, 1963) és llicenciat en Filosofia per la UIB i postgrau en Direcció de Projectes per la UPM.

Aquesta Direcció, que depèn del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística (presidit per Isabel Maria Busquets Hidalgo), a més de continuar amb els projectes iniciats en la legislatura anterior, preveu actualitzar el *Reglament d'ús del català* del Consell de Mallorca; introduir clàusules lingüístiques a la contractació pública; millorar la xarxa de dinamitzadors lingüístics, tot fomentant la contractació de dinamitzadors als ajuntaments; ampliar els Premis Mallorca a altres categories, i fomentar la participació activa de la societat en la dinamització lingüística a través de línies d'ajuts especialitzades.

XI edició dels Premis Mallorca de Creació Literària

El Consell de Mallorca convoca l'onzena edició dels Premis Mallorca de Creació Literària, l'objecte dels quals és impulsar la creació literària en llengua catalana.

Enguany, els Premis Mallorca tenen una dotació de 90.000 € i les modalitats següents:

Premi Mallorca de Narrativa: 35.000 €

Premi Mallorca de Poesia: 25.000 €

Premi Mallorca d'Assaig: 30.000 €

El termini per presentar les obres acaba el 4 d'octubre de 2019. En podeu consultar les bases completes a la seu electrònica del Consell de Mallorca, a l'apartat de [subvencions, ajudes, beques i premis](#).

Presentacions a Barcelona i a Eivissa de l'obra guanyadora del Premi Mallorca d'Assaig 2018

La presentació a Barcelona de l'obra guanyadora dels Premis Mallorca d'Assaig 2018, *Antoni Maria Alcover i les dones*, de M. Magdalena Gelabert, va tenir lloc dia 8 de setembre, a l'Espai Mallorca. Varen presentar l'obra Màrius Serra, escriptor i periodista, i la mateixa autora. Hi va intervenir el director insular de Política Lingüística, Lluís Segura.

La presentació d'Eivissa, a càrrec de Caterina Valriu, la guardonada i el director insular, tindrà lloc a la llibreria Mediterrània, dia 20.

ÚS SOCIAL DE LA LLENGUA CATALANA

Els rètols que formen el paisatge lingüístic tenen, a més de la funció informativa, una incidència clara en la construcció sociolingüística dels espais: visibilitzen la identitat del territori, atorguen jerarquia a les llengües que hi apareixen, en milloren la percepció social de l'estatus, n'afavoreixen la difusió, etc.

Retolació externa

L'article 8 del Decret sobre l'ús de les llengües oficials en l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears és aplicable al Consell de Mallorca, segons la seva disposició addicional vuitena.

Aquest article regula l'ús de les llengües oficials en la retolació externa.

D'acord amb el contingut de l'article 7, s'han de redactar en català les inscripcions i les retolacions que identifiquin béns mobles i immobles, inclosos els vehicles.

També s'han de redactar en català els rètols indicadors, els senyals i qualsevol informació situada en les vies públiques de què sigui titular el Consell de Mallorca.

Podeu consultar el text íntegre i corregit del decret al [BOIB núm. 6, de 12 de gener de 2019](#).

APUNTS

Si en l'apartat anterior fèiem referència a l'ús social de la llengua, ara volem fer diverses propostes per fer-ne un ús (oral i escrit) més genuí i de més qualitat.

Confós i confús

Confós, confosa, confosos i confoses són les formes del participi del verb *confondre*, que vol dir 'prendre una cosa o una persona per una altra que s'hi assembla' i també 'desconcertar en la discussió deixant sense saber què dir'.

*L'han **confosa** amb la seva germana, li passa sovint.
Ha **confós** el dia i ha fet el viatge en va.
La seva contundència la va deixar molt **confosa** (desconcertada).*

Confús, confusa, confusos i confuses és un adjectiu que significa 'indistint, poc clar'.

*Amb aquell estil **confús** (poc clar), els seus escrits costen d'entendre.*

AJUNTAMENTS DINÀMICS

Consultau les activitats de dinamització lingüística (projectes, publicacions, cursos, subvencions, premis...) que els ajuntaments de Mallorca duen a terme per al foment i l'ús de la llengua catalana: <https://web.conselldemallorca.cat/ca/normalitzacio>

EN XARXA

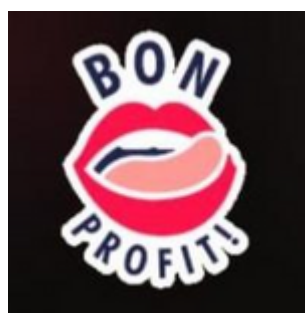
<https://geiec.iec.cat>

Institut
d'Estudis
Catalans
2019

La *Gramàtica essencial de la llengua catalana* (GEIEC) està dissenyada per a la consulta en línia. Les explicacions s'organitzen al voltant de 245 quadres resum, els quals permeten anar ràpidament al contingut concret que se cerca. Com a elements de suport, inclou, a més d'un glossari en línia, remissions internes i externes a la *Gramàtica de la llengua catalana* (GIEC) i a l'*Ortografia catalana* (OIEC).

<https://giphy.com/plataformaperlallengua>

Plataforma per la Llengua ha creat tretze adhesius animats en llengua catalana en format GIF, que podreu utilitzar —a través de la plataforma [Giphy](#)— a Instagram, Facebook, WhatsApp, Twitter o a l'Apparella't. Descobriu-los i incorporeu-los a les vostres publicacions a les xarxes.

EL CAMÍ DE LES PARAULES

Ésser curt de gambals

Us detallam a continuació la procedència de l'expressió *ésser curt de gambals*.

Segons el diccionari Alcover-Moll, l'expressió *ésser curt de gambals*, referida a una persona, vol dir que és curta d'enteniment.

Josep M. Sugranyes, a *Garbellada de refranys* (Valls: Cossetània, 2000, pàg. 10), proposa una explicació d'aquesta expressió: l'origen d'aquest refrany cal cercar-lo en l'època en què els presos eren enviats a galeres. Els dos grillons lligats amb una cadena que eren posats al capdavant de les cames dels condemnats per impedir que caminassin amb llibertat s'anomenaven *gambals*. La relació entre l'abast de les passes i l'abast intel·lectual va donar peu a la frase comentada.

Jordi Guilleumes i Morell ens en dona una possible explicació alternativa. *Gambals* són també les «corretges que mantenen els estreps subjectats a la sella d'un cavall» (*Diccionari d'hípica*, Enciclopèdia Catalana/Termcat, 1991), i d'aquí es dedueix que, si els gambals són curts, el genet no pot mantenir l'estabilitat dalt de la sella i, per tant, quan cavalca va ballant i saltironant com si fos ximple.

PROPOSTA

Font: <http://rodamots.cat/escreix/per-que-diem-curt-de-gambals/>

Gramàtica bàsica i d'ús de la llengua catalana

La *Gramàtica bàsica i d'ús de la llengua catalana* (GBU) forma part del conjunt de gramàtiques institucionals de l'Institut d'Estudis Catalans. És la gramàtica de caràcter descriptiu i normatiu destinada al gran públic i a l'escola. Està redactada d'una manera clara i entenedora, amb una organització basada en quadres resum i remarques normatives i d'ús que contenen multitud d'exemples.

La GBU es pot trobar a les llibreries des de dia 4 de setembre.

JOCs DE LLENGUA

Un punt d'ironia

Saps de qui es parla?

Una persona que...

1. Una vegada no va poder escapar-se, com ho varen fer tots els altres.
2. Està més interessada en les seves coses que en les meves.
3. Cada dia és més a prop d'allò que nosaltres volem tenir ben lluny.
4. Menja gràcies a les dents dels altres.
5. Treballa mirant com treballen els altres.
6. T'estima, fins i tot després de conèixer-te!
7. Escriu un document de deu mil paraules i després l'anomena *sumari*.

advocat

egoista

dentista

vell

encarregat

amic

heroi

Font: https://lengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/publicacions_en_linia/arxius/passatemp3.pdf
(Adaptació)

Solucions

1	6	5	3	4	2	7
heroi	amic	encarregat	vell	dentista	egoista	advocat

Direcció Insular de Política Lingüística
Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística
Consell de Mallorca